

บทที่ 5

สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการทดลอง

- องค์ประกอบของกากตะกอน มีลักษณะเป็นผิวออกไซด์ ที่มีองค์ประกอบหลัก ได้แก่ CaO ประมาณ 40%, SiO₂ ประมาณ 34%, Al₂O₃ ประมาณ 14% และ MgO ประมาณ 6.6% โดยมีพื้นที่ผิว BET = 1.6217 ตารางเมตรต่อกรัม ขนาดรูพรุนเฉลี่ย = 24.0325 Å.
- องค์ประกอบต่างๆของกากตะกอนก่อนและหลังการดูดซับ มีค่าใกล้เคียงกัน จึงสรุปได้ว่า ไม่มีผลจากกระบวนการดูดซับทั้งตะกั่วและซีเลเนียม
- เวลาที่เข้าสู่สมดุลของการดูดซับตะกั่วบนกากตะกอน คือ 5 ชั่วโมง
เวลาที่เข้าสู่สมดุลของการดูดซับซีเลเนียมบนกากตะกอน คือ 5 ชั่วโมง
- ในช่วงพีเอชแคบๆระหว่าง 4 – 8 เมื่อพีเอชเพิ่มขึ้น มีผลทำให้การดูดซับของตะกั่วบนกากตะกอนเพิ่มขึ้น และที่พีเอช 7 – 8 มีค่าเปอร์เซ็นต์การดูดซับสูงถึง 95 – 100% จัดเป็นพีเอชที่เหมาะสมที่สุด
- ในช่วงพีเอชระหว่าง 4 – 8 เมื่อพีเอชเพิ่มขึ้น มีผลทำให้การดูดซับของซีเลเนียมบนกากตะกอนลดลง และที่พีเอช 4 – 5 มีค่าเปอร์เซ็นต์การดูดซับสูงถึง 70 – 100% จัดเป็นพีเอชที่เหมาะสมที่สุด
- ปริมาณกากตะกอนและความเข้มข้นที่เหมาะสมในการดูดซับ สามารถหาความสัมพันธ์ได้จาก สมการไอโซเทิร์ม: โดย การดูดซับตะกั่วบนกากตะกอนมีความเหมาะสมกับสมการแลงมัวร์ไอโซเทิร์ม โดยค่า Adsorption Capacity มากที่สุดคือ ที่พีเอช 8 = 3.075 มิลลิกรัมต่อกรัม นั่นคือ ปริมาณกากตะกอน 1 กรัมมีความสามารถในการดูดซับตะกั่วได้ 3.075 มิลลิกรัมต่อลิตร ส่วนการดูดซับซีเลเนียมบนกากตะกอนมีความเหมาะสมกับสมการฟลอยดลิส โดยค่า Adsorption Capacity มากที่สุด คือ ที่พีเอช 4 = 0.4645 มิลลิกรัมต่อกรัม นั่นคือ ปริมาณกากตะกอน 1 กรัมมีความสามารถในการดูดซับซีเลเนียมได้ 0.4645 มิลลิกรัมต่อลิตร (ดูภาคผนวก ข) แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นในกรณีที่มีความเข้มข้นของตะกั่วและซีเลเนียมสูงๆ อาจเป็นไปได้ที่ต้องเพิ่มปริมาณกากตะกอน เพื่อให้เกิดการดูดซับที่มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น
- ผลของความแรงไอออน (Ionic Strength) ต่อการดูดซับตะกั่วและซีเลเนียมบนกากตะกอน มีผลเล็กน้อย เนื่องจากทั้งตะกั่วและซีเลเนียมมีการสร้างพันธะแบบ Inner - sphere complexes ซึ่งเป็นพันธะที่แข็งแรง
- เมื่อระบบมีทั้งประจุบวก (ตะกั่ว) และประจุลบ (ซีเลเนียม) สามารถสรุปได้ว่า ต่างก็ช่วยกันเสริมการดูดซับซึ่งกันและกันในทุกสัดส่วน แต่ไม่มีแนวโน้มในสัดส่วนที่แน่นอน ซึ่งอาจสันนิษฐานได้ว่า

อาจเกิดจากการที่มีพื้นที่ผิวดูดซับ (Reactive Surface Site) เพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงทำให้เกิดการดูดซับเพิ่มขึ้นได้

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการทดลองที่ผ่านมาพบว่า กากตะกอนมีคุณสมบัติที่สามารถดูดซับโลหะตะกั่วและซีลีเนียมได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีราคาถูก จึงน่าจะมีการนำไปทดลองใช้ดูดซับน้ำเสียจริง อาจทำการทดลอง 2 ลักษณะ ได้แก่

1. แบบคอลัมน์ เพื่อเป็นการประยุกต์
2. แบบขยายสเกลเป็นขนาด Pilot Plant

การทดลองต่อไปอาจมีการวิเคราะห์อัตราไหลและปริมาณน้ำเสียที่เข้าระบบด้วย เพื่อเป็นข้อมูลในการประยุกต์ใช้ได้จริง โดยอาจเลือกน้ำเสียจากโรงงานใดโรงงานหนึ่งที่สามารถให้ข้อมูลและความร่วมมือในการทดลองได้ นอกจากนี้ จากผล XRD สามารถสันนิษฐานได้ว่า การดูดซับบนกากตะกอนอาจมีลักษณะที่เป็นสารประกอบเชิงซ้อน (Complex) มีสัณฐานไม่แน่นอน (Amorphous) จึงอาจนำไปดูดซับน้ำเสียจากโรงงานที่มีสารประกอบเชิงซ้อน เช่น พวกสีหรือน้ำเสียจากโรงงานที่มีการใช้โลหะหลายชนิด ซึ่งตะกั่วถือเป็นตัวแทนโลหะประจุบวกสอง (Divalent Cation) ซีลีเนียมถือเป็นตัวแทนประจุลบ (Oxyanion) นอกจากนี้ยังไม่ต้องคำนึงถึงการแข่งขันกันของโลหะประจุบวกและลบ เพราะจากการทดลองนี้จะเห็นว่า มีการช่วยเสริมกันทำให้ประสิทธิภาพดีขึ้นอีกด้วย